

Dosarul nr. 2ra-1192/18

Prima instanță, Judecătoria Hîncești, sediul Central: V. Suruceanu
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: A. Panov, I. Secieru, V. Cotorobai

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

cu participarea: recurenteii Pepelea (Donțu) Ecaterina,

examinând recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Pepelea (Donțu)
împotriva lui Victor Pepelea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și
Protecție a Familiei Hîncești cu privire la decăderea din drepturile părintești,
împotriva deciziei din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina și menținută hotărârea
din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central

c o n s t a t ă:

La data de 04 aprilie 2017, Pepelea Ecaterina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Victor Pepelea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială
și Protecție a Familiei Hîncești cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 07 august 2011 la Primăria s.
Mîngir, r-nul Hîncești a încheiat căsătoria cu Pepelea Victor.

Din căsătoria lor s-a născut copilul minor XXXXX, a.n. XXXXX.

Din cauza neînțelegerilor permanente în familie, prin hotărârea din 03 noiembrie
2015 a Judecătoriei Hîncești, a fost desfăcută căsătoria încheiată cu Pepelea Victor la
07 august 2011 la Primăria s. Mîngir, r-nul Hîncești. A fost stabilit domiciliul copilului
minor XXXXX, a.n. XXXXX, împreună cu ea. A fost încasată din contul lui Pepelea

Victor în beneficiul dânzei pensia de întreținere a fiicei minore XXXXX în mărime de 900 de lei, începând cu 12 august 2015, până la atingerea majoratului copilului.

A susținut că după desfacerea căsătoriei pârâtul nu și-a manifestat dorința de a se interesa de soarta fiicei lor – XXXXX, nu a vizitat-o vreo dată și nici nu comunică cu ea, toate grijile privind întreținerea, educația, dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copilului revenindu-i în exclusivitate doar ei.

Ba mai mult ca atât, Pepelea Victor după emiterea hotărârii judecătorești, nu a efectuat nici o achitare a pensiei de întreținere pentru copilul minor, pârâtul până în prezent eschivându-se de la obligația de a-și întreține fiica, acumulând o restanță în mărime de 17.100 de lei, fapt ce rezultă din certificatul nr. 79 din 16 martie 2017 eliberat de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica.

Astfel, copilul minor XXXXX este lipsită totalmente de grija din partea tatălui său Pepelea Victor, care conform art. 60 Codul familiei, poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copilului său.

A declarat că doar ea, fără suportul pârâtului, se ocupă de creșterea și educația fiicei XXXXX, fiind ajutată de către rudele sale.

A invocat că dânsa dispune de o locuință proprie (casa părintească), a căreia condiții de trai sunt adecvate pentru creșterea și dezvoltarea copilului, precum și de un loc de muncă, fapt ce se confirmă prin Actul de verificare a condițiilor de trai din 28 martie 2017 întocmit de către Comisia formată din cadrul Primăriei XXXXX, r-nul XXXXX.

Pe lângă acestea, a reiterat reclamanta că Pepelea Victor nu doar că își ignoră fiica, dar îi mai creează impedimente ca să-i perfecteze copilului actele de primire a cetățeniei române.

Din cauza pârâtului s-a aflat în imposibilitate să plece cu fiica la odihnă peste hotarele țării, deoarece este necesar acordul notarial al tatălui, pe care ultimul refuză categoric să-l dea.

Astfel, cu referire la prevederile art. 67 lit. a) și art. 68 din Codul familiei, a cerut Pepelea Ecaterina decăderea lui Pepelea Victor din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX.

Prin hotărârea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Pepelea Ecaterina și menținută hotărârea din 06 iulie 2017 Judecătoriei Hâncești, sediul Central.

La data de 12 februarie 2018, Pepelea (Donțu) Ecaterina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Pepelea (Donțu) Ecaterina a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la emiterea soluțiilor sale au ignorat prevederile art. 67 lit. a) Codul familiei, care cert stipulează că părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, fapt ce se atestă la cazul speței, or, intimatul-pârât Pepelea Victor în mod evident se eschivează de la exercitarea obligațiilor sale în calitate de părinte față

de fiica minoră XXXXX, a.n. XXXXX, nu se interesează de soarta ei, nu o vizitează, nu comunică cu ea, nu participă în genere în viața acesteia, precum și nu achită pensia de întreținere a copilului minor, acumulând la moment o restanță la plata acesteia în mărime de 26.100 lei.

A declarat că în prezent dânsa și-a întemeiat o altă familie, căsătorindu-se la 07 iunie 2017 cu Donțu Alexei, fapt ce rezultă din certificatul de căsătorie seria XXXXX eliberat la 07 iunie 2017 de OSC Orhei.

A indicat că actualul soț Donțu Alexei are grijă de fiica sa ca de copilul său propriu, acordându-i tot sprijinul necesar pentru creșterea, dezvoltarea și educarea corespunzătoare a acesteia. Mai mult ca atât, dânsul dorește ca fiica XXXXX să-i poarte numele Donțu și copilul la rândul său îl consideră pe el ca tată.

A menționat că a prezentat instanțelor de judecată ierarhic inferioare suficiente probe că Pepelea Victor se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, și anume certificatul nr. 79 din 16 martie 2017 eliberat de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, prin care se confirmă că intimatul-pârât are restanțe la plata pensiei de întreținere a copilului minor, precum și încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 12 iulie 2017, prin care ultimul a fost dat în căutare pentru că nu achită pensia de întreținere a copilului minor.

A notat că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au făcut trimitere la prevederile art. 16 și 17 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, din care rezultă că fiecare copil are dreptul să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, or, dânsa niciodată nu a creat impedimente intimatului-pârât la întrevvedere cu fiica, și nici copilului ca să-și cunoască tatăl biologic.

Cu atât mai mult, Pepelea Victor, fiind legal citat, nu s-a prezentat la nici o ședință de judecată a instanțelor de judecată ierarhic inferioare pentru a-și apăra propria poziție în litigiul dat, fapt ce demonstrează indiferența intimatului de soarta copilului său.

De asemenea, a mai indicat recurenta că după emiterea deciziei instanței de apel – 21 septembrie 2017, intimatul-pârât Pepelea Victor a fost adus forțat de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, în procedura căreia se află documentul executoriu nr. 2-1024 din 03 noiembrie 2015 emis de Judecătoria Hîncești privind încasarea din contul ultimului în beneficiul ei pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX.

Din certificatul nr. 148p/a-792/15 din 22 ianuarie 2018 eliberat de către executorul judecătoresc sus-menționat, rezultă că din data intentării procedurii de executare debitorul nu a efectuat nici o achitare, restanța la momentul actual constituind suma de 26.100 de lei pentru 29 luni de întârziere.

Mai mult ca atât, la 27 noiembrie 2017, Pepelea Victor în prezența executorului judecătoresc a semnat o declarație prin care refuză în mod categoric să achite pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX, exprimându-și acordul să fie decăzut din drepturile părintești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Ecaterinei Pepelea (Donțu) la 19 ianuarie 2018 (f.d. 82).

Totodată, din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel din 21 septembrie 2017 a fost recepționată de către recurentă, contra semnătură, la data de 17 ianuarie 2018, fapt ce rezultă din recipisa de la f.d. 81.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina la 12 februarie 2018 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 18 mai 2018, în adresa intimatului Pepelea Victor și intervenientului accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești au fost expediate copiile recursului declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

La data de 12 iunie 2018, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești a depus referință, solicitînd să fie admis recursul declarat de către Ecaterina Pepelea (Donțu), casată decizia din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

A declarat autoritatea tutelară că intimatul Victor Pepelea nu-și onorează drepturile sale părintești, nu achită pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX, acumulând doar restanțe la plata acesteia, nu se interesează de soarta fiicei sale, nu participă în viața acesteia.

Mai mult ca atât, acesta personal a semnat o declarație prin care și-a exprimat acordul de a fi privat din drepturile părintești, refuzând în mod categoric să achite pensia de întreținere a copilului minor.

Alte referințe nu au fost depuse.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 septembrie 2018, recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina a fost considerat admisibil.

Se reține că pentru elucidarea problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs depusă de către Pepelea (Donțu) Ecaterina, precum și pentru stabilirea unor circumstanțe importante ale cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a invitat părțile în proces la ședința de judecată.

La ședința de judecată s-a prezentat recurenta Pepelea (Donțu) Ecaterina.

Nu s-au prezentat intimatul Pepelea Victor și reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Hîncești, procedura de citare legală a părților la proces, fiind efectuată în modul corespunzător.

Totodată, prin cererea din 12 iunie 2018, reprezentatorul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Hîncești – Baraș Victoria în baza procurii nr. 991 din 10 octombrie 2017, a solicitat instanței de recurs examinarea cauzei în lipsa sa, fiind antrenată în alte activități de serviciu.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de recurs, recurenta Pepelea (Donțu) Ecaterina a susținut recursul în sensul declarat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 06 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Audiind declarațiile recurente, studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată integral decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probe cercetate în ședința de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 04 aprilie 2017, recurenta-reclamantă Pepelea (Donțu) Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pepelea Victor privind decăderea acestuia din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au motivat soluțiile de respingere a acțiunii prin faptul că existența restanței la plata pensiei de întreținere a copilului minor, precum și că intimatul-pârât Pepelea Victor a fost anunțat în căutare pentru neachitarea respectivei pensii, nu denotă cert eschivarea ultimului, în mod intenționat sau prin culpă gravă, de îndeplinire a obligațiilor părintești față de copilul minor XXXXX.

Au constatat instanțele de judecată ierarhic inferioare că recurenta-reclamantă Pepelea (Donțu) Ecaterina nu a prezentat suficiente probe că tatăl biologic Pepelea Victor nu participă la întreținerea și educarea fiicei minore XXXXX pentru a-l decădea din drepturile părintești în temeiul art. 67 lit. a) Codul familiei.

Conform art. 67 lit. a) Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Astfel, pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreținere este necesară existența unor probe concludente și pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele (părinții) se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la cererea de recurs Pepelea (Donțu) Ecaterina a anexat certificatul nr. 148p/a-792/15 din 22 ianuarie 2018 eliberat de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica, prin care s-a confirmat faptul că din data intentării procedurii de executare debitorul Pepelea Victor nu a efectuat nici o achitare a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX, restanța la momentul actual constituind suma de 26.100 de lei pentru 29 luni de întârziere (f.d. 90).

La fel, din certificatul sus-menționat mai rezultă că la 27 noiembrie 2017, data aducerii forțate a debitorului în temeiul încheierii din 12 iulie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, intimatul-pârât Pepelea Victor, în prezența executorului judecătoresc, prin cerere scrisă, semnată personal de către acesta, a refuzat în mod categoric să achite pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, exprimându-și acordul să fie decăzut din drepturile sale părintești. Copia respectivei cereri fiind inclusiv anexată la recurs (f.d. 91).

În conformitate art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Astfel, având în vedere faptul că după emiterea deciziei instanței de apel – 21 septembrie 2017, au apărut probe noi, care în esență ar putea să răstoarne situația de fapt al cauzei, și anume cererea din 27 noiembrie 2017, întocmită și semnată personal de către intimatul-pârât Pepelea Victor, prin care acesta în mod expres declară refuzul intenționat de a achita pensia de întreținere a fiicei sale și dorința de a fi decăzut din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX.

Mai mult ca atât, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești în referința din 12 iunie 2018 și-a expus opina vis-a-vis de cererea lui Pepelea Victor din 27 noiembrie 2017 privind consimțământul acestuia de a fi decăzut din drepturile părintești față de copilul minor XXXXX, apreciindu-l ca o eschivare de la exercitarea obligațiilor părintești, concluzionând asupra necesității admiterii acțiunii înaintate de către Pepelea (Donțu) Ecaterina, cu decăderea intimatului-pârât din drepturile părintești, care refuză cu vehemență să-și onoreze obligațiile sale părintești.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina și de a casa integral decizia instanței de apel, deoarece conform competenței sale instanța de recurs nu este în drept să se expună asupra legalității și temeiniciei deciziei instanței de apel recurate în raport cu proba sus-menționată ce a apărut după finalizarea examinării cauzei în ordine de apel.

Or, instanța de recurs verifică legalitatea deciziei instanței de apel doar în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, fără a administra probe noi.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la actele cauzei se atestă probe noi ce ar putea schimba situația de fapt a cauzei, apărute abia după emiterea deciziei recurate, asupra cărora prin prisma art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța de recurs nu se poate expune, și având în vedere faptul că decizia instanței de apel pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, și reiterând lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță (art. 432 alin. 3 lit. d) și f) Cod de procedură civilă), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina, de a casa integral decizia din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, reieșind din interesul superior al copilului minor și cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Pepelea (Donțu) Ecaterina.

Se casează integral decizia din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Pepelea (Donțu) împotriva lui Victor Pepelea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești cu privire la decăderea din drepturile părintești, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari